

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Minister van Justitie en Veiligheid
Mw. D. Yeşilgöz-Zegerius
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum

03-02-2023

Contactpersoon:

Tess Hendriks, jurist
t.hendriks@lhv.nl

**Betreft: Inbreng LHV internetconsultatie Tweede Ambtelijk Voorontwerp Wet modernisering
personenvennootschappen**

Door huisartsen wordt erg veel gebruik gemaakt van de maatschap als rechtsvorm voor de praktijkvoering, alsmede voor het delen van praktijkkosten. Reden waarom de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) in het kader van deze internetconsultatie graag wil reageren op conceptwetsvoorstel personenvennootschappen.

De toekenning van rechtspersoonlijkheid aan openbare personenvennootschappen zien wij als een positieve ontwikkeling, met name omdat de consequenties van het ontbreken van rechtspersoonlijkheid in het werkveld vaak lastig uit te leggen zijn. Wat wij eveneens positief vinden, is dat met het wetsvoorstel duidelijkheid wordt gegeven over de aansprakelijkheid voor vennootschapsschulden voor de uittredende en de toetredende maat. Ook in de vorige internetconsultatie zijn door ons al diverse positieve punten benoemd. De daar genoemde punten zijn gelukkig in stand gebleven in het conceptwetsvoorstel dat nu ter tafel ligt.

Zoals in ons consultatiedocument ter zake het eerste ambtelijk voorontwerp werd opgemerkt, bestond bij de LHV de vrees dat veel administratieve verplichtingen die gelden voor rechtspersonen, ook voor de personenvennootschap zouden gaan gelden. Wat wij in dit verband positief vinden, is dat in de Memorie van Toelichting op tweede voorontwerp wordt opgemerkt¹ dat *“wetgeving van buiten deze titel die geldt voor rechtspersonen, niet geldt voor personenvennootschappen, tenzij anders is bepaald”*. Het is dus niet de bedoeling dat de administratieve regels die gelden voor rechtspersonen ook gaan gelden voor de personenvennootschappen. Onze suggestie is echter om dit ook op te nemen in de wettekst, teneinde te voorkomen dat daaromtrent in de praktijk toch misverstanden ontstaan.

We willen echter ook graag aandacht vragen voor ons nog steeds bestaande grote bezwaar tegen het aannemen van hoofdelijke aansprakelijkheid voor de vennoten bij de openbare personenvennootschap. Tevens hebben wij nog enkele andere opmerkingen en suggesties.

Ons hoofdbezwaar: hoofdelijkheid maten

Op dit moment is er bij de maatschap sprake van externe aansprakelijkheid van de maten voor gelijke delen, 7A: 1680 BW. Het wetsvoorstel wil de externe aansprakelijkheid van de maatschap en de vennootschap onder firma (vof) gelijk trekken naar hoofdelijke aansprakelijkheid voor de openbare personenvennootschap. In de toelichting bij het Tweede Voorontwerp (bladzijde 8) staat hierover het volgende vermeld: *“Het weerspiegelt niet langer de huidige maatschappelijke*

---

¹ Bladzijde 69 Memorie van Toelichting op het tweede ambtelijk voorontwerp

opvattingen: waarom zouden maten van een advocatenmaatschap bij een huurschuld slechts voor gelijke delen aansprakelijk zijn en de vennoten van een schildersbedrijf voor het volledige bedrag?”².

Dit is exact dezelfde tekst die eerder ook opgenomen was in de memorie van toelichting op het eerste voorontwerp. Wij herhalen dan ook ons eerder al geformuleerde bezwaar: onduidelijk blijft waarom de maatschappelijke opvattingen zouden vragen om hoofdelijke aansprakelijkheid voor zowel vennoten (vof) als maten (maatschap). In art. 6:6 lid 1 BW is juist opgenomen dat bij pluraliteit van schuldenaren er in beginsel sprake is van verbondenheid voor gelijke delen. Wanneer er gekozen wordt voor een gelijkschakeling van de externe aansprakelijkheid van de vof en de maatschap, zou op grond van het voormelde beginsel juist beter gekozen kunnen worden voor handhaving van verbondenheid voor gelijke delen. Eén en ander past beter bij de voormelde wetssystematiek.

Wij merken bovendien het volgende nog op:

- a. Er ontstaat ons inziens ten gevolge van de hoofdelijke aansprakelijkheid een wanverhouding tussen de baten en de (potentiële) lasten: een vennoot van een personenvennootschap zal in beginsel niet voor 100% in de winst gaan delen, maar is wel altijd voor 100% aansprakelijk in geval van hoofdelijke aansprakelijkheid indien er sprake is van tekortschieten van de personenvennootschap; en:
- b. De maatschap kent een grote vrijheid ter zake het regelen van inbreng. Deze kan van verschillende aard zijn (geld, arbeid, zaken, genot van zaken, etc.), en de inbreng kan gering of aanzienlijk in omvang zijn. Het winstaandeel van de inbrengende maat zal veelal afgestemd worden op de aard en omvang van de inbreng. Deze flexibiliteit maakt de maatschap uitermate aantrekkelijk als rechtsvorm. Wanneer het risico ten gevolge van de hoofdelijkheid in alle gevallen voor de vennoten van een openbare personenvennootschap groter wordt dan nu voor de maten in een maatschap het geval is, zal de openbare personenvennootschap voor de praktijk minder aantrekkelijk worden dan de maatschap dat nu is. Een vennoot (maat) zal altijd diens inbreng en winstaandeel afwegen tegen het aansprakelijkheidsrisico en daarom bij hoofdelijke aansprakelijkheid minder snel willen toetreden tot personenvennootschap dan nu tot een maatschap.
- c. Een onderneming kan externe aansprakelijkheid beperken door algemene voorwaarden te hanteren waarin aansprakelijkheidsbeperkingen zijn opgenomen. Een openbare personenvennootschap zou op deze wijze haar aansprakelijkheid ook kunnen beperken om dit aansprakelijkheidsrisico voor de individuele vennoten te mitigeren. Dit gaat voor de zorg echter niet op voor wat betreft de rechtsverhouding met patiënten: op grond van de wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst³ kan de aansprakelijkheid van de hulpverlener jegens de opdrachtgever (patiënt) immers niet worden beperkt middels algemene voorwaarden. Nu beperking van aansprakelijkheid jegens patiënten middels algemene voorwaarden niet mogelijk is in de zorg, gaat de oprekking van aansprakelijkheid naar hoofdelijkheid hiermee derhalve onevenredig zwaar drukken op zorgaanbieders. Hierbij merken wij op dat er zorgbreed erg veel met maatschappen wordt gewerkt (en, conform het wetsvoorstel, op termijn met openbare personenvennootschappen).

Ons verzoek: handhaaf de aansprakelijkheid voor gelijke delen.

---

² Bladzijde 8 Memorie van Toelichting op het tweede ambtelijk voorontwerp

³ titel 7 afdeling 5 boek 7 BW, specifiek: art. 7:463 BW

Verder hebben wij nog enkele andere opmerkingen en suggesties.

Voorbeelden memorie van toelichting geven enige verwarring

In het tweede voorontwerp wordt een onderscheid in het leven groepen tussen de stille personenvennootschap en de openbare personenvennootschap. In de memorie van toelichting worden twee voorbeelden genoemd van (huis)artsen die samen een stille personenvennootschap aangaan om faciliteiten te delen⁴. Door twee maal een voorbeeld te noemen met artsen die faciliteiten regelen middels een stille personenvennootschap, wordt de suggestie gewekt dat het niet mogelijk zou zijn om dit middels een openbare personenvennootschap te doen. Terwijl dit blijkens de tekst van het wetsvoorstel wél mogelijk is wanneer de personenvennootschap naar buiten toe optreedt. In de praktijk treden maatschappen voor het delen van faciliteiten in de huisartsenzorg nu ook al naar buiten toe op, bijvoorbeeld door onder een gezamenlijke naam contracten te sluiten en op gezamenlijke naam een bankrekening te openen.

In dit verband verdient overigens ook opmerking dat er op dit moment regelmatig discussies tussen huisartsenpraktijken en Kamers van Koophandel zijn over de vraag of een maatschap waarmee door gezamenlijke inkoop kosten en/of faciliteiten worden gedeeld al of niet kan worden ingeschreven in het Handelsregister. Uit de voormelde voorbeelden in de memorie van toelichting blijkt dat het wel de bedoeling is dat dergelijke verbanden personenvennootschap (kunnen) zijn. Naar het inzicht van de LHV vraagt dit om een aanpassing van de Handelsregisterwet, zodat de voormelde discussies zich na de inwerkingtreding van de nieuwe wet personenvennootschappen niet langer voordoen.

Onze verzoeken: pas artikel de Handelsregisterwet aan en voeg bij de genoemde voorbeelden in de memorie van toelichting waar artsen genoemd worden toe dat daar ook kan worden gekozen voor de openbare personenvennootschap.

Openbaarheid vennootschap vloeit voort uit het naar buiten toe optreden

Een personenvennootschap die op een voor derden duidelijk kenbare wijze onder een door de personenvennootschap gevoerde naam aan het rechtsverkeer deelneemt, is een openbare personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid. Aldus artikel 7: 800 lid 1. Een dergelijke personenvennootschap is verplicht om zich in te schrijven in het handelsregister, zie artikel 7: 810 lid 4. Het is dus denkbaar dat een vennootschap openbaar wordt en rechtspersoonlijkheid krijgt, zonder dat er sprake is van inschrijving in het handelsregister én zonder dat partijen zich dit realiseren. Ook is er discussie mogelijk over het al of niet hebben van rechtspersoonlijkheid, omdat er discussie kan zijn over de vraag of is voldaan aan de in artikel 7: 800 lid 1 genoemde feiten om aangemerkt te worden als openbare vennootschap. Wij vinden dit onwenselijk, aangezien er grote gevolgen verbonden zijn aan het al of niet hebben van rechtspersoonlijkheid. De voorziene regeling met beperkte rechtsbevoegdheid voorafgaand aan inschrijving verschaft hiertoe onvoldoende duidelijkheid.

Onze suggestie is om een duidelijk momentum te kiezen voor het ontstaan van een openbare personenvennootschap: namelijk vanaf het moment van inschrijving in het handelsregister als openbare personenvennootschap. Er kan dan in de praktijk géén onduidelijkheid meer bestaan over het hebben van rechtspersoonlijkheid, hetgeen de rechtszekerheid voor iedereen ten goede komt.

Ons verzoek: personenvennootschap wordt pas openbaar met rechtspersoonlijkheid na inschrijving in het handelsregister.

---

⁴ Bladzijde 8 en bladzijde 13 Memorie van Toelichting op het tweede ambtelijk voorontwerp

Tijdelijke voortzetting door één vennoot

In artikel 7: 815 lid 1 BW wordt een regeling in het leven geroepen inhoudende dat een personenvennootschap nog een beperkte tijd kan voortbestaan wanneer slechts één vennoot resteert (bijvoorbeeld wanneer een vennoot uittreedt uit een personenvennootschap bestaande uit twee personen).

De LHV juicht dit zeer toe, aangezien er in de huisartsenzorg nu grote problemen kunnen ontstaan voor zowel de continuïteit van de praktijkvoering als uiteindelijk de patiëntenzorg bij wijziging van rechtsvorm. Dit doet zich momenteel onder meer voor bij het uittreden van één maat uit een maatschap bestaande uit twee personen (in de huisartsenzorg veelal “duomaatschap” genoemd). Denk bijvoorbeeld aan een situatie van overlijden van één van de twee maten: de maatschap kan formeel niet meer worden voortgezet (deze heeft immers ten gevolge van het overlijden opgehouden te bestaan). De opvolgende onderneming (eenmanszaak, maatschap, stichting of BV) zal zich als nieuwe onderneming dienen in te schrijven in het Handelsregister bij de kamer van koophandel omdat de maatschap door uittrekking van de andere maat is opgehouden te bestaan. Wijziging van rechtsvorm vereist het aanvragen van een nieuwe AGB-code waarmee kan worden gedeclareerd. Indien de praktijk voldoet aan de vereisten die de Wtza⁵ daaromtrent stelt, zal er door de opvolgende onderneming allereerst moeten worden voldaan aan de verplichtingen die voor die onderneming gelden, en bijvoorbeeld een nieuwe Wtza-vergunning moeten worden aangevraagd voor de facto dezelfde praktijk. Zonder Wtza-vergunning mag je geen zorg aanbieden, hetgeen ertoe leidt dat een praktijk bestaande uit twee maten bij overlijden van één van de maten naar de letter van de wet de praktijkvoering zal dienen te staken. De opvolgende zorgaanbieder zal een nieuwe vergunning moeten aanvragen, maar zal nog niet mogen starten met de zorgverlening totdat de vergunning is verleend. Dit levert derhalve een gevaar op voor de continuïteit van de zorgverlening aan patiënten.

De voorgestelde regeling beoogt dergelijke gevolgen te voorkomen, maar slaagt daar voor de huisartsenzorg slechts ten dele in. De geboden termijn van drie maanden is te beperkt. Zo zal allereerst moeten worden bekeken hoe de praktijk moet worden voortgezet, met of zonder een opvolgende vennoot. In dit verband wordt opgemerkt dat het vinden van een opvolger in de huisartsenzorg niet eenvoudig is: in veel regio's is sprake van opvolgingsproblematiek. Nadat duidelijk is hoe de praktijk kan worden voortgezet, dienen hierna nog diverse administratieve handelingen te worden verricht om één en ander te formaliseren (waaronder - indien de personenvennootschap niet kan worden voortgezet omdat géén nieuwe vennoot wordt gevonden - het mogelijk moeten aanvragen van een nieuwe Wtza-vergunning voor de entiteit die de praktijk gaat voortzetten). Kortom: de periode van drie maanden voor tijdelijke voortzetting van de personenvennootschap met één vennoot is te kort om doeltreffend te kunnen zijn.

Ons verzoek: verleng de periode van artikel 7: 815 lid 1 BW naar ten minste zes maanden in plaats van drie (vanuit het perspectief van de opvolgingsproblematiek, en vereiste administratieve handelingen, alsmede de context van het toenemende tekort aan huisartsen, zou een termijn van 12 maanden het meest gewenst zijn).

Hopende dat u bovenstaande punten in overweging neemt in de uitwerking van het wetsvoorstel. Uiteraard is de LHV desgewenst bereid tot een nadere toelichting op het vorenstaande.

---

⁵ Wtza: De sinds 1 januari 2022 in werking getreden Wet Toetreding Zorgaanbieders